882/11

Den 14. december 2011 blev i sag nr. 80.161:

xxxx xxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Afdøde forsikringstager havde gennem sit pengeinstitut tegnet to gruppelivsforsikringer i PFA Pension: Familiesikring Kundegruppeliv og Familiesikring Pension. Boet efter afdøde klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale dødsfaldssummerne.

Selskabet har ophævet forsikringerne med henvisning til, at forsikringstageren afgav urigtige helbredsoplysninger på tegningstidspunktet, og at selskabet ikke ville have antaget forsikringerne, såfremt det havde modtaget de korrekte oplysninger, jf. forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.
Forsikringstageren tegnede den 27/8 2009 de to gruppelivsforsikringer og udfyldte i denne forbindelse et helbredsoplysningsskema. Heraf fremgår bl.a.:

"**Helbredsoplysninger**

1	Er du for tiden fuldstændig rask og arbejdsdygtig? ☒ Ja ☐ Nej	Anfør i benægtende fald sygdommen
2	Har du indenfor de sidste 3 år lidt af nogen alvorlig sygdom? ☒ Nej ☐ Ja	…
3	Har du indenfor de sidste 3 år været undersøgt og/eller behandlet af læge, kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler, fået foretaget laboratorieundersøgelse eller været indlagt, undersøgt på sygehus, ambulatorium e.l.?	…

	☒ Nej ☐ Ja	
4	Har du nogensinde været syg eller sygemeldt i længere tid end 1 måned? ☒ Nej ☐ Ja	…

"

Forsikringstageren afgik ved døden den 23/6 2010. Selskabet indhentede dødsattesten, hvoraf fremgik, at den umiddelbare dødsårsag var "forgiftning med andet eller uspecifikt anæstetisk middel", som var en følge af "selvmord med andet middel med virkning på autonom…". Under punktet "supplerende oplysninger" var det bl.a. anført:

> "Det fremgår endv. af rapporten, at nu afdøde havde depression og alkoholproblem. Nu afdøde var i behandling for depression siden 2008 med selvmordstanker og siden 2009 i antabus pga tiltagende alkoholproblem. I beg. af jan. 2009 var nu afdøde sygemeldt i nogle måneder. Arbejdsgiveren havde bedt nu afdøde om at gå i behandling for at kunne fortsætte med at arbejde.
> Nu afdøde havde kort før dødsdagen meldt sig syg, og et vidne oplyste, at nu afdøde havde drukket en del til studenterfest dagen før. Arbejdsgiveren varslede med at komme med en opsigelse."

Forsikringstagerens egen læge har i brev af 20/8 2010 til selskabet bl.a. oplyst:

> "Pt. er første gang set i vores praksis 11.05.2000 pga. trist tilstand. I en periode i forbindelse med dette taget beroligende medicin, og efter det oplyste et alkoholforbrug omkring 21 genstande ugentligt.
> Startet Remeron, ophører gradvist med benzodiazepiner. Ophører helt sommeren 2000.
> Igen i 2005 kortvarigt i depressionsbehandling. Har muligvis selv haft udskrevet medicinen, idet det i december 2006 oplyses, at han har taget medicinen i et år, og der fremgår kun i vores journal en enkelt udskrivning af tablet Efexor Depot 150 mg, 98 stk. i juli 2005.
> Fra 27.09.2007 frem til 09.01.2008 var der udskrevet 100 tabletter Cipralex å 10 mg i denne behandling. Er ved starten af denne behandling vurderet lettere depressiv iht. ICD-10.
> Der er i 2 omgange herfra udskrevet recepter på Antabus hhv. januar og august 2009, dette er ikke udskrevet tidligere.
> Pt. har i 2006 været henvist til speciallæge i psykiatri på mistanke om depression, men da han indkaldes til den første tid, bekræfter han ikke denne, og der har ikke senere været henvisning til psykiater.
> Set bagudrettet kan der rejses tvivl, om der på noget tidspunkt har været tale om egentlig depression, idet alkoholmisbrug kan fremstå med scoring ved vurdering af depressive symptomer. Imidlertid taler effekten af antidepressiv behandling for, at der kan have været tale om depression.
> De første reelle oplysninger om et sikkert overforbrug af alkohol stammer fra slutningen af året 2006, men det fremgår ikke sikkert af journalen, om dette har været konstant eller intermitterende frem til januar 2009, hvor han henvender sig her mhp. Antabus.
> Pt. har til os oplyst, at han i august 2008 har været sygemeldt nogle dage, men der er ingen oplysninger om, i hvilket omfang han har været sygemeldt, eller hvor stort et evt. omfang måtte være, og der er ikke herfra udskrevet lægeerklæringer."

Selskabet afviste ved brev af 13/9 2011 at udbetale dødsfaldssummerne med henvisning til, at forsikringstageren havde afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med forsikringens tegning.

Hertil anførte boets advokat i brev af 22/2 2011 til selskabet:

> "Efter at de begunstigede ifølge ovennævnte forsikringsaftale nu har foretaget en nøjere gennemgang af deres erindringer om de kontakter, som de havde med deres far i tiden umiddelbart op til dennes fremkaldelse af forsikringsbegivenheden og sammenholdt disse erindringer med oplysninger fra familie og bekendte til forsikrede om dennes færden, gøren og laden samt mentale tilstand i den nærmeste tid forud for dødsfaldet, skal jeg på mine klienters vegne beklage Deres afslag af 13. september 2010 på udbetaling af forsikringssummerne og anmode Dem om at iværksætte udbetalingen af disse nu.
>
> Min anmodning bygger på følgende faktiske forhold:
> I week-enden den 19. -20. juni 2010 talte datteren L. med sin far i forbindelse med, at hun var i færd med at skrive eksamensopgave, som afdøde læste igennem for hende og fremkom med mange kommentarer til. Hun fornemmede således ingen mentale forandringer, men at han var som han plejede at være.
>
> Den 22. juni 2010 blev L. ringet op af [nu afdøde], der ville ønske hende tillykke med, at hun havde fået eksamensopgaven afleveret og nu kunne holde ferie. I løbet af samtalen spurgte hendes far hende om, hvornår hun kunne få tid til en skiferie i 2011, idet han så havde til hensigt allerede på daværende tidspunkt at undersøge mulighederne for en vinterferie sammen med alle sine 3 børn.
>
> Samme dag - altså den 22. juni 2010 - blev der afholdt studentergilde hos 2 familier i afdødes omgangskreds. Afdøde tog først til det ene af gilderne og gæster fra dette gilde har fortalt, at afdøde ikke virkede beruset under eller da han forlod gildet. Da han efterfølgende efter en tid ankom til den anden studenterfest var han meget beruset, og må altså have indtaget alkohol i tiden fra han forlod det ene gilde og til han ankom til det andet. Efter ganske kort tid kørte sønnen A. sin far hjem fra det andet gilde, idet afdøde havde aftenvagten i … den aften.
>
> Dagen efter - på dødsdagen - meldte afdøde sig syg og tog derfor ikke på arbejde. Sammen med sønnen A. kørte han lige over middag ud for at hente sin bil. På vej ud til bilen virkede han på A. helt normal og omtalte bl.a., at han godt var klar over, at han havde dummet sig ved at drikke for meget dagen før.
>
> [En kollega til nu afdøde, .C.] har oplyst mine klienter om, at han kort før [nu afdøde] tog sit liv ringede [nu afdøde] op og meddelte ham, at han og en anden af afdødes tidligere kompagnoner, G., blev nødt til at have et møde med ham, og at de ville komme hjem til ham. [Nu afdøde] havde spurgt til formålet med mødet, og hertil havde C. svaret 'vi kan ikke mere'. [Nu afdøde] havde herefter sagt, at han ikke ville afholde mødet hjemme hos ham selv med den begrundelse, at han ikke ville have, at hans samlever, …, skulle ydmyges, og C. havde herefter spurgt om man kunne mødes på …, eller hvor det så skulle være. [Nu afdødes] svar herpå var, at han var nødt til at tænke over det, og at han ville ringe tilbage. [Han] ringede imidlertid ikke tilbage og svarede heller ikke på C.'s fornyede opkald, hvilket foranledigede C. til at ringe til S. (en af [nu afdødes] meget gode venner), der tog ud for at lede efter [nu afdø-

de]. Da S. til … (hvor [nu afdøde] er vokset op) havde [nu afdødes] mor og far allerede fundet [ham] livløs holdende sin mobiltelefon i hånden.

Umiddelbart før [nu afdøde] tog sit eget liv havde han mødt en gammel klassekammerat på parkeringspladsen ved …, hvor [nu afdøde] havde stået og rodet med noget i bagagerummet, hvor han havde sine remedier ... De havde kort hilst på hinanden, men [nu afdøde] havde sagt, at han havde travlt og begge parter var herefter kørt fra stedet - for afdødes vedkommende alene for kort tid efter at vende tilbage til parkeringspladsen ved stranden for at gennemføre sit forehavende.

Til støtte for min udbetalingsanmodning gør jeg med henvisning til foranstående faktiske oplysninger gældende, at [nu afdødes] selvmord ikke er forårsaget af forhold, som måtte - men ikke nødvendigvis faktisk ville - have afholdt Dem fra at indgå fornævnte forsikringsaftale, men at forsikringsbegivenheden alene er fremkaldt af afdødes frygt for, at hans møde med C. og G. skulle udmønte sig i en for ham både i forhold til et langvarigt kompagniskab og i forhold til hans øvrige omgangskreds prestigetabsgivende og ydmygende afskedigelse fra det firma som han indtil årsskiftet 2009/2010 havde været medaktionær i/medindehaver af."

Selskabet fastholdt ved brev af 3/3 2011 sin afgørelse.

Sagen er herefter indbragt for nævnet.

Selskabet har i brev af 5/4 2011 til nævnet bl.a. anført:

"**Vurdering af oplysningerne**
PFA Pension gør gældende, at [nu afdøde]objektivt set har afgivet faktuelt urigtige oplysninger i helbredserklæringen. Inden for de sidste 3 år før afgivelsen af helbredsoplysningerne havde [han] været i behandling med antabus.

[Nu afdøde] burde på helbredserklæringen have oplyst om sit kroniske alkoholmisbrug samt depression.

Desuden burde han under helbredserklæringens punkt 3 have oplyst om:

- henvendelsen til læge vedrørende overforbrug af alkohol
- behandling med antabus siden januar 2009.

Det skal fremhæves, at [nu afdøde] skrev under på, at oplysningerne på helbredserklæringen var i overensstemmelse med sandheden, og at han intet havde fortiet. Endvidere skrev [han] under på, at han var klar over, at forsikringerne kunne nedsættes eller ophæves, hvis svarene ikke var fuldt sandfærdige eller fortielse havde fundet sted.

Afgivelsen af de urigtige oplysninger må derfor som det mindste tilregnes [nu afdøde] som uagtsom, idet det stod eller burde have stået [ham] klart, at spørgsmålene, som er klare og tydelige i sin udformning, ikke var besvaret i overensstemmelse med sandheden.

Bedømmelse af helbredsoplysninger
Forsikringerne er gruppelivsforsikringer, som antagelsesmæssigt kræver, at der ikke er en forhøjet dødsrisiko, det vil sige, at optagelse i ordningerne alene kan ske på normale vilkår.

De helbredsmæssige oplysninger har været forelagt PFA Pensions lægekonsulent, der har vurderet, at [nu afdøde] ikke ville være blevet optaget i gruppelivsordningerne, hvis PFA Pension havde været bekendt med de korrekte oplysninger på tegningstidspunktet. Bedømmelsen er alene på baggrund af antabusbehandlingen.

Bedømmelsen er foretaget med baggrund i retningslinjerne fra Videncenter for Helbred og Forsikring.

Herefter er tilfældet omfattet af bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.

Vurdering af særlige omstændigheder
Vi har også vurderet, om der efter bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3, skulle foreligge sådanne særlige omstændigheder, der kunne tale for, at PFA Pension kunne hæfte helt eller delvist. Det mener vi ikke er tilfældet.

Lempelsesreglen i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3 kan i almindelighed kun anvendes, hvis forsikrede ved afgivelsen af de urigtige oplysninger alene har udvist en ringe uagtsomhed. Det kan f.eks. være, hvis forsikringstageren ved en forglemmelse undlader at oplyse om en lægeundersøgelse eller hospitalsindlæggelse. Da [nu afdøde]har haft af overforbrug af alkohol samt været i behandling med antabus herfor, kan det ikke bero på en forglemmelse. Derudover kunne [nu afdøde] ikke have haft anledning til at tro, at oplysningerne om lægebesøgene og behandlingen var uden betydning for PFA Pension, og da der er tale om urigtige svar på klare og enkle spørgsmål, kan der i denne sag ikke være tale om en ringe uagtsomhed eller 'hændelig observans' som klager nedlægger påstand om. Derudover er behandlingen med antabus startet kort tid før han afgav urigtige oplysninger.

Klager gør gældende, at der ikke direkte er årsagssammenhæng mellem det forhold der er afgivet urigtige oplysninger om og forsikringsbegivenheden. PFA Pension mener, at det ikke kan udelukkes, at [nu afdødes] alkoholmisbrug er baggrunden for det møde, han skulle have haft med sine kompagnoner. Klager skriver i brevet, at kompagnoner havde udtalt, 'vi kan ikke mere'.

Vi skal desuden understrege, at anvendelsen af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, er uafhængig af, om der er årsagssammenhæng mellem det forhold, hvorom urigtige oplysninger er givet og selve forsikringsbegivenheden. Den omstændighed, at der ikke er årsagssammenhæng mellem det uoplyste forhold og forsikringsbegivenhedens indtræden, taler heller ikke i sig selv særligt for at anvende lempelsesreglen i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3.

Konklusion
På den anførte baggrund må vi fastholde, at [nu afdøde] ved tegningen af forsikringerne har afgivet objektivt urigtige oplysninger om forhold, som var af betydelig interesse for forsikringsselskabet, og som forsikringsselskabet ikke på anden måde kunne være vidende om. Afgivelsen af de urigtige oplysninger må tilregnes [nu afdøde] som i det mindste uagtsom.

Havde PFA Pension kendt til de korrekte oplysninger, ville vi ikke have tegnet forsikringerne, hvorfor vi i medfør af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 har afvist at udbetale forsikringerne.
Der foreligger desuden ikke særlige omstændigheder, der efter reglen i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3, ville kunne føre til, at PFA Pension alligevel skulle hæfte helt eller delvist."

Nævnet udtaler:
Forsikringstageren har ved besvarelsen af helbredsspørgsmålene ikke oplyst, at han inden for de sidste tre år har fået ordineret Antabus og Cipralex, der er et middel mod depressioner. Nævnet finder, at forsikringstageren ved at undlade at oplyse om den receptpligtige medicin har afgivet urigtige helbredsoplysninger, og at dette kan tilregnes ham som i det mindste uagtsomt.

Nævnet finder det sandsynliggjort, at selskabet ikke ville have antaget forsikringen, såfremt korrekte helbredsoplysninger havde foreligget på tegningstidspunktet. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket, jf. forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen

udskriften bekræftes

Henning Jønsson